

Rolnummer 5493
Arrest nr. 79/2013 van 6 juni 2013

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag over artikel 4 van de wet van 21 juni 1985 betreffende de technische eisen waaraan elk voertuig voor vervoer te land, de onderdelen ervan, evenals het veiligheidstoebehoren moeten voldoen, gesteld door de Politie rechtbank te Dendermonde.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters M. Bossuyt en R. Henneuse, en de rechters E. De Groot, L. Lavrysen, J.-P. Moerman, E. Derycke en P. Nihoul, bijgestaan door de griffier F. Meersschaut, onder voorzitterschap van voorzitter M. Bossuyt,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vraag en rechtspleging*

Bij vonnis van 7 september 2012 in zake het openbaar ministerie tegen Davy Decant, Patrick Prijot en de nv « Brudex », gedaagden, en de nv « Brudex », burgerrechtelijk aansprakelijke partij, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 5 oktober 2012, heeft de Politierechtbank te Dendermonde de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt het artikel 4 van de wet van 21 juni 1985 [betreffende de technische eisen waaraan elk voertuig voor vervoer te land, de onderdelen ervan, evenals het veiligheidstoebehoren moeten voldoen] de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in die zin dat zij de overladingen enkel strafbaar stellen ten aanzien van de in België ingeschreven voertuigen waardoor er een onredelijk en onverantwoord verschil zou kunnen bestaan ten aanzien van behandeling van in het buitenland ingeschreven voertuigen die door de voormelde bepaling niet strafbaar zijn ondanks hun vrije toegang op het Belgisch grondgebied ? ».

Memories zijn ingediend door :

- Davy Decant, wonende te 9290 Overmere, Kattebroeckstraat 51, Patrick Prijot, wonende te 1460 Itter, rue du Buré 5, en de nv « Brudex », met maatschappelijke zetel te 1080 Brussel, Pierre Gasséestraat 14/6,

- de Ministerraad.

De Ministerraad heeft ook een memorie van antwoord ingediend.

Op de openbare terechtzitting van 17 april 2013 :

- zijn verschenen :

. Mr. T. Bauwens *loco* Mr. M. Van Eeckhoudt, advocaten bij de balie te Brussel, voor Davy Decant, Patrick Prijot en de nv « Brudex »;

. Mr. B. Van Hyfte, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Ministerraad;

- hebben de rechters-verslaggevers E. De Groot en P. Nihoul verslag uitgebracht;

- zijn de voornoemde advocaten gehoord;

- is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschied

Voor de Politie rechtbank te Dendermonde staan Davy Decant, Patrick Prijot en de nv « Brudex » onder meer terecht voor het gebruik in het verkeer op de openbare weg van een voertuig met een Belgisch inschrijvingsbewijs, dat zich in een overladen toestand bevindt. De Politie rechtbank gaat ervan uit dat artikel 4 van de wet van 21 juni 1985 betreffende de technische eisen waaraan elk voertuig voor vervoer te land, de onderdelen ervan, evenals het veiligheidstoebehoren moeten voldoen, het gebruik van een overladen voertuig in het verkeer enkel strafbaar stelt wanneer het gaat om een in België ingeschreven voertuig, en dus niet wanneer het gaat om een in het buitenland ingeschreven voertuig. Alvorens ten gronde uitspraak te doen, acht de Rechtbank het aangewezen om de bovenvermelde prejudiciële vraag te stellen aan het Hof.

III. In rechte

- A -

A.1.1. De Ministerraad zet uiteen dat artikel 1, § 1, 1°, van de wet van 21 juni 1985 betreffende de technische eisen waaraan elk voertuig voor vervoer te land, de onderdelen ervan, evenals het veiligheidstoebehoren moeten voldoen, de Koning machtigt om onder andere alle nuttige maatregelen te nemen op het gebied van de technische eisen waaraan voertuigen en onderdelen ervan moeten voldoen. Hij wijst erop dat de door de Koning genomen maatregelen vervat liggen in het koninklijk besluit van 15 maart 1968 houdende algemeen reglement op de technische eisen waaraan de auto's, hun aanhangwagens, hun onderdelen en hun veiligheidstoebehoren moeten voldoen.

A.1.2. De Ministerraad doet gelden dat het voormelde koninklijk besluit van 15 maart 1968 onder meer bepaalt dat geen voertuig zich op de openbare weg mag bevinden wanneer het gewicht in beladen toestand meer bedraagt dan het hoogste toegelaten gewicht (artikel 18, § 1) of wanneer het gewicht op de grond onder elk van de assen of, eventueel, het maximale gewicht onder het steunpunt, het bij de goedkeuring vastgestelde maximum met meer dan 5 pct. overschrijdt (artikel 18, § 2). Hij wijst op artikel 32*bis* van dat koninklijk besluit, waarin voor verschillende klassen van voertuigen wordt bepaald wat de maximaal toegelaten massa is. Wat de in het buitenland ingeschreven motorvoertuigen betreft, wijst hij op artikel 2, § 4, van het voormelde koninklijk besluit, dat onder meer bepaalt dat die motorvoertuigen, om in België tot het verkeer op de openbare weg te worden toegelaten, moeten voldoen aan de technische eisen opgenomen in de Internationale conventie inzake het wegverkeer (eerste lid), en op het gebied van massa's en afmetingen aan de bepalingen van artikel 32*bis* (derde lid). Wat de bestraffing betreft, wijst hij ten slotte op artikel 81 van het voormelde koninklijk besluit, naar luid waarvan « elke overtreding van dit algemeen reglement wordt bestraft met de straffen vastgelegd in de wet van 21 juni 1985 ».

A.2. In hoofdorde is de Ministerraad van oordeel dat de prejudiciële vraag niet tot de bevoegdheid van het Hof behoort, omdat het in het geding zijnde verschil in behandeling - in zoverre het al zou bestaan -, niet voortvloeit uit de in het geding zijnde bepaling, maar uit de bepalingen van het koninklijk besluit van 15 maart 1968.

A.3. In ondergeschikte orde en in zoverre het Hof zich bevoegd zou achten om kennis te nemen van de prejudiciële vraag, voert de Ministerraad aan dat die vraag uitgaat van een verkeerde lezing van de regelgeving. Hij doet gelden dat de verwijzende rechter voorbijgaat aan artikel 2 van het koninklijk besluit van 15 maart 1968, dat de toepassings sfeer van het koninklijk besluit vastlegt en dat meer bepaald in paragraaf 4 ervan voorschrijft onder welke voorwaarden inzake technische eisen de in het buitenland ingeschreven voertuigen worden toegelaten in België tot het verkeer op de openbare weg. Hij herinnert eraan dat de in het buitenland ingeschreven voertuigen dienen te voldoen aan de technische eisen opgenomen in de Internationale conventie inzake het wegverkeer en aan de bepalingen van artikel 32*bis* van het voormelde koninklijk besluit. Vermits artikel 81 van dat koninklijk besluit bepaalt dat elke overtreding van het besluit wordt gestraft met de straffen bepaald in de wet van 21 juni 1985, is het gebruik van een overladen voertuig volgens hem strafbaar, ongeacht of dat voertuig in België dan wel in het buitenland is ingeschreven. Hij besluit dat er geen aanleiding is om in te gaan op een prejudiciële vraag die uitgaat van een verkeerde lezing van de regelgeving. Minstens dient die vraag volgens hem ontkennend te worden beantwoord.

A.4.1. Davy Decant, Patrick Prijot en de nv « Brudex », beklaagden voor de verwijzende rechter, zetten uiteen dat de artikelen 18 en 21 van het koninklijk besluit van 15 maart 1968 de basis vormen voor het bestraffen van het overladen van voertuigen. Zij zijn van oordeel dat die bepalingen enkel van toepassing zijn op de voertuigen die in België zijn ingeschreven, vermits artikel 2, § 1, van het koninklijk besluit van 15 maart 1968 uitdrukkelijk bepaalt dat « de bepalingen van dit algemeen reglement [...] toepasselijk [zijn] op de auto's die rijden onder dekking van een Belgische inschrijvingsplaat en op de erdoor getrokken Belgische aanhangwagens ».

A.4.2. De beklaagden voor de verwijzende rechter menen bovendien dat geen andere bepalingen kunnen worden gevonden die als basis zouden kunnen dienen voor het bestraffen van het overladen van voertuigen die in het buitenland zijn ingeschreven. Zij verwijzen daarbij naar artikel 2, § 4, van het koninklijk besluit van 15 maart 1968, volgens hetwelk de in het buitenland ingeschreven voertuigen op het vlak van massa's en afmetingen dienen te voldoen aan de bepalingen van artikel 32*bis* van dat koninklijk besluit. Vermits artikel 32*bis* deel uitmaakt van het hoofdstuk « Constructie » van dat koninklijk besluit en voorschriften bevat met betrekking tot de bouw van voertuigen, zijn zij van oordeel dat dat artikel betrekking heeft op voorwaarden die aan een constructeur worden opgelegd om een voertuig te kunnen laten goedkeuren in België. Zij doen gelden dat een onderscheid dient te worden gemaakt tussen de maximaal toegelaten massa die gelijk is aan de technisch toelaatbare massa, enerzijds, en de massa in beladen toestand die gelijk is aan het geheel van de eigen massa van het voertuig en van de massa van zijn lading, van de bestuurder en van elke andere vervoerde persoon, anderzijds. Zij menen dat artikel 32*bis* van het koninklijk besluit van 15 maart 1968 geen verbodsbepalingen bevat inzake de massa in beladen toestand en dat die verbodsbepalingen vervat liggen in het hoofdstuk « Gebruik en lading » van dat koninklijk besluit.

A.5. De beklaagden voor de verwijzende rechter zijn ten slotte van oordeel dat het in het geding zijnde verschil in behandeling niet redelijk is verantwoord en dat de artikelen 17 tot 22 van het koninklijk besluit van 15 maart 1968 bijgevolg niet bestaanbaar zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. Vermits artikel 4 van de wet van 21 juni 1985 de strafbaarstelling omvat van de door die wet en haar uitvoeringsbesluiten verboden handelingen, menen zij dat ook dat artikel niet bestaanbaar is met de voormelde grondwetsbepalingen.

- B -

B.1. Het Hof wordt gevraagd of artikel 4 van de wet van 21 juni 1985 betreffende de technische eisen waaraan elk voertuig voor vervoer te land, de onderdelen ervan, evenals het veiligheidstoebehoren moeten voldoen, bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, doordat het voorziet in strafsancities voor het overladen van een in België ingeschreven voertuig, maar niet voor het overladen van een in het buitenland ingeschreven voertuig.

B.2. De prejudiciële vraag betreft meer in het bijzonder artikel 4, § 1, van de voormelde wet van 21 juni 1985, dat, in de versie ervan zoals van toepassing op de datum van de feiten in het bodemgeschil, bepaalt :

« Overtreding van deze wet en van de besluiten die betrekking hebben op de technische eisen betreffende de voertuigen voor vervoer te land, hun onderdelen en hun veiligheidstoebehoren, wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en

met geldboete van tien euro tot tienduizend euro of met een van die straffen alleen, onverminderd de vergoeding van de schade indien daartoe grond bestaat.

De bepalingen van hoofdstuk VII van het eerste boek, alsmede artikel 85 van het Strafwetboek zijn mede van toepassing op die overtredingen.

In geval van herhaling binnen twee jaar na een in kracht van gewijsde gegane veroordeling wegens dezelfde overtreding, mag de straf niet minder zijn dan het dubbel van de straf die vroeger wegens dezelfde overtreding is uitgesproken.

De politierechtbanken nemen kennis van die overtredingen ».

B.3. De in het geding zijnde bepaling voorziet in strafsancities voor de personen die de bepalingen van de wet van 21 juni 1985 en van de uitvoeringsbesluiten ervan die betrekking hebben op de technische eisen betreffende de voertuigen voor vervoer te land, hun onderdelen en hun veiligheidstoebehoren, niet naleven.

B.4. De regels betreffende het laden van voertuigen liggen vervat in het koninklijk besluit van 15 maart 1968 houdende algemeen reglement op de technische eisen waaraan de auto's, hun aanhangwagens, hun onderdelen en hun veiligheidstoebehoren moeten voldoen.

B.5. Wanneer een prejudiciële vraag betrekking heeft op een wettelijke bepaling die in samenhang dient te worden gelezen met een uitvoeringsbesluit, dient te worden bepaald aan welk van beide normen het in het geding zijnde grondwettigheidsbezwaar zou moeten worden toegeschreven.

B.6. Te dezen heeft de prejudiciële vraag in wezen betrekking op de bepalingen van het voormelde koninklijk besluit van 15 maart 1968, die een verschil in behandeling in het leven zouden roepen, naargelang een voertuig in België dan wel in het buitenland is ingeschreven.

Artikel 4, § 1, van de wet van 21 juni 1985 beperkt zich ertoe de overtreding van andere bepalingen strafbaar te stellen. De ongrondwettigheid die verband houdt met het voormelde verschil in behandeling, kan derhalve niet aan dat artikel worden toegeschreven. Zij zou enkel kunnen zijn vervat in de bepalingen waarvan dat artikel de overtreding strafbaar stelt.

B.7. Noch artikel 26, § 1, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof noch enige andere grondwettelijke of wettelijke bepaling verleent het Hof de bevoegdheid om bij wijze van prejudiciële beslissing uitspraak te doen over de vraag of de bepalingen van een uitvoeringsbesluit bestaanbaar zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

B.8. Met toepassing van artikel 159 van de Grondwet komt het de rechter toe de bepalingen van een uitvoeringsbesluit die niet in overeenstemming zouden zijn met de in de prejudiciële vraag vermelde grondwetsartikelen, buiten toepassing te laten.

B.9. De prejudiciële vraag behoort niet tot de bevoegdheid van het Hof.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

De prejudiciële vraag behoort niet tot de bevoegdheid van het Hof.

Aldus uitgesproken in het Nederlands en het Frans, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op de openbare terechtzitting van 6 juni 2013.

De griffier,

De voorzitter,

F. Meersschant

M. Bossuyt